

Katedra: Tělesné výchovy
Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor: Management sportovní

**Marketingová analýza triatlonového oddílu
Glassman Teplice**

Marketing analysis Glassman triathlon team Teplice

Bakalářská práce: 13 – FP – KTV – 505

Autor:

Podpis:

Petr Veselý
Jankovcova 2319
41501 Teplice

.....

Vedoucí práce: Mgr. Klára Kuprová

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
51	0	7	3	16	3

V Liberci dne: 19. 4. 2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petr Veselý**
Osobní číslo: **P10000237**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management sportovní**
Název tématu: **Marketingová analýza triatlonového oddílu Glassman Teplice**
Zadávající katedra: **Katedra tělesné výchovy**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem bakalářské práce je provést marketingovou analýzu triatlonového oddílu Glassman Teplice a na jejím základě vypracovat návrh praktických doporučení ke zlepšení oddílu a jeho celkové vyhodnocení. K dosažení cíle bude stanovena finanční situace oddílu v období let 2003 až 2012, bude stanovena SWOT analýza a následně vymezeny přednosti a rezervy oddílu.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

ČÁSLAVOVÁ, E., 2009. Management a marketing sportu. 1. vyd. Praha: Olympia. 262s. ISBN 978-80-7376-150-9.

DOVALIL, J., 2005. Výkon a trénink ve sportu. 2. vyd. Praha: Olympia. 332s. ISBN 80-7033-928-4.

FORMÁNEK, J., HORČIC, J., 2003. Triatlon. 1. vyd. Praha: Olympia. 248s. ISBN 80-7033-567-X.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Klára Pochobradská

Katedra tělesné výchovy

Datum zadání bakalářské práce: **25. dubna 2012**

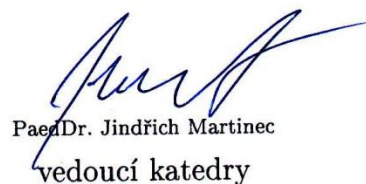
Termín odevzdání bakalářské práce: **27. dubna 2013**

doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.

děkan

L.S.

PaedDr. Jindřich Martinec

vedoucí katedry

V Liberci dne 25. dubna 2012

Čestné prohlášení

Název práce: Marketingová analýza triatlonového oddílu
Glassman Teplice

**Jméno a příjmení
autora:** Petr Veselý

Osobní číslo: P10000237

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má bakalářská práce je ve smyslu autorského zákona výhradně mým autorským dílem. Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložil/a elektronickou verzi mé bakalářské práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedl/a jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

V Liberci dne: 19. 4. 2013

.....

Petr Veselý

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl poděkovat vedoucí bakalářské práce Mgr. Kláře Kuprové za cenné připomínky a odborné rady, které mi poskytla v průběhu vypracování bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat Jarmile a Josefu Malinovým za poskytnuté materiály o Glassman triatlon team Teplice a za souhlas s jejich zveřejněním.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá marketingovou analýzou a tvorbou praktických doporučení pro triatlonový oddíl Glassman Teplice. Práce obsahuje část teoretickou a praktickou. Teoretická část se zabývá vysvětlením základních pojmů týkajících se triatlonu, sportovního managementu a marketingu ve sportu. Praktická část obsahuje nejprve analýzu prostředí a analýzu finanční situace klubu. Výsledky těchto analýz jsou shrnuty ve SWOT analýze, která vytváří základ pro celkové vyhodnocení klubu a pro navrhovaná doporučení ke zlepšení Glassman TT Teplice.

Klíčová slova

Triatlon, sportovní trénink, SWOT analýza.

Annotation

Bachelor thesis is dealing with marketing analysis and creation of practical recommendations for Glassman triathlon team Teplice. The thesis is consisted of a theoretical part and practical part. The theoretical part is dealing with the explanation of basic concepts relating to the triathlon, sport management and sport marketing. The practical part is containing financial and environment analysis. The results of these analyses are summarized in SWOT analysis that forms the basis for the overall assessment of the club and for the proposed recommendations to improve Glassman TT Teplice.

Keywords

Triathlon, sport training, SWOT analysis.

Obsah

Úvod.....	8
1 Hlavní cíl a dílčí úkoly	10
2 Syntéza poznatků.....	11
2.1 Triatlon.....	11
2.1.1 Charakteristika.....	11
2.1.2 Historie	13
2.1.3 Charakteristika součástí sportovního tréninku	18
2.1.4 Specifika pořádání triatlonového závodu	20
2.2 Management a marketing sportu	22
2.2.1 Vymezení managementu a marketingu ve sportu	22
2.2.2 Způsoby založení sportovního klubu v ČR	25
2.2.3 Etapy organizace sportovní akce.....	27
2.2.4 Hlavní záměry a formy sponzorování sportu	28
3 Analýza vnitřního prostředí klubu	31
3.1 Základní ustanovení.....	31
3.2 Způsob založení.....	31
3.3 Členská základna.....	32
3.4 Oblasti realizace klubu	33
3.5 Propagace a sponzoři	36
4 Analýza vnějšího prostředí klubu.....	38
5 Analýza finanční situace klubu	39
6 SWOT analýza	44
7 Vymezení předností a rezerv klubu	46
8 Návrh praktických doporučení ke zlepšení Glassman TT	47
9 Závěr	48
10 Seznam literatury	49
11 Seznam příloh	51

Seznam použitých zkratek a symbolů:

ČSTV	Český svaz tělesné výchovy a sportu
ČTA	Česká triatlonová asociace
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
STTP	Severočeský triatlonový pohár
TJ	tělovýchovná jednota
TT	triatlon team

Úvod

Plavání, cyklistika, běh. Tři disciplíny, které tvoří jednu – triatlon. Pro mnohé triatlon neznamena pouze sport a překonávání lidských hranic, ale stává se životním stylem. Lidé díky triatlonu cestují, poznávají různá místa, kultury a životní styly. Kromě sportu poznávají spoustu jiných věcí a získávají cenné zkušenosti do života. Od roku 2000 je triatlon součástí olympijských her.

Má cesta k tomuto sportu nevedla přímo, jak už to u triatlonu bývá. K pohybové aktivitě jsem měl náklonnost již od mládí. Hlavně díky svým rodičům, kteří mě ke sportu vedli. Na základní škole mě bavily především kolektivní sporty jako florbal, volejbal nebo basketbal. Na krátkou dobu jsem byl zapsán i v tenisovém oddílu. Při plavecké výuce a bězích na delší tratě jsem však zjistil, že mi více vyhovují individuální a spíše vytrvalostní sporty. Můj otec se triatlonu dlouhé roky věnoval, takže jsem k tomuto sportu měl blízko, a když jsem na střední škole poznal kamaráda, který závodil v triatlonu, rozhodl jsem se, že si tento sport vyzkouším. V 16 letech jsem se tak postavil na start svého prvního triatlonu. Po závodě, který se jel na olympijských distancích, jsem byl spokojený hlavně s tím, že jsem dokončil. O měsíc později jsem dostal jako dárek silniční kolo a bylo rozhodnuto. Od té doby se triatlonu věnuji s menšími pauzami dodnes.

Od mých triatlonových počátků jsem členem Glassman triatlon team Teplice. Klub vznikl v 90. letech minulého století. Byl založen díky několika přátelům, kteří se věnovali triatlonu nejen jako závodníci, ale také jako spolupořadatelé a dobrovolníci na triatlonových akcích, které se v Teplicích konají již od roku 1983. Jeho hlavní činností je pořádání triatlonových závodů krajské úrovně, určených jak pro výkonnostní, tak pro rekreační sportovce. Členové klubu získali za celou jeho historii několik významných výsledků na republikové i světové úrovni, a to i díky materiálové a finanční výpomoci klubu.

Téma bakalářské práce Marketingová analýza triatlonového oddílu Glassman Teplice jsem si vybral, protože se triatlonu věnuji aktivně jako závodník a jsem členem výše zmiňovaného sportovního klubu. Za několik let,

co se pohybuji v triatlonovém dění, jsem získal řadu zkušeností, které jsem uplatnil při tvorbě této bakalářské práce. Od starších závodníků jsem se dozvěděl zajímavosti o počátcích a historii triatlonu. Při přípravách triatlonových závodů pořádaných Glassman TT Teplice a díky studiu oboru Sportovní management jsem získal důležité poznatky o organizaci sportovních soutěží. Základní informace potřebné ke zpracování teoretické části jsem čerpal také z odborné literatury. Znalosti z předmětů zaměřených na marketing a účetnictví jsem uplatnil při tvorbě finanční analýzy a SWOT analýzy klubu.

1 Hlavní cíl a dílčí úkoly

Hlavním cílem bakalářské práce je provést marketingovou analýzu triatlonového oddílu Glassman Teplice, na jejím základě provést celkové vyhodnocení oddílu a vypracovat návrh praktických doporučení k jeho zlepšení.

Pro dosažení hlavního cíle bakalářské práce byly stanoveny následující dílčí úkoly:

- vymezení základních pojmů triatlonu, sportovního managementu a marketingu ve sportu;
- analýza vnitřního a vnějšího prostředí klubu;
- finanční analýza klubu v letech 2003 až 2012;
- SWOT analýza.

2 Syntéza poznatků

V rámci stanovení marketingové analýzy triatlonového oddílu Glassman Teplice je vhodné nejprve vymežit některé pojmy triatlonu, sportovního managementu a marketingu ve sportu.

2.1 Triatlon

V části, týkající se triatlonu, se nejprve zabývám jeho charakteristikou a historií, následně složkami sportovního tréninku se zaměřením na triatlon a na závěr popisují specifika pořádání triatlonového závodu.

2.1.1 Charakteristika

Triatlon je sportovní disciplína, kterou lze označit jako vytrvalostní trojboj. Skládá se z plavání, jízdy na kole a běhu. Mezi jednotlivými částmi jsou vložena depa, kde se závodník „mění“ z plavce na cyklistu a z cyklisty na běžce. Disciplíny za sebou musí následovat v pořadí plavání, cyklistika, běh. Triatlonový závod začíná startovním výstřelem a končí okamžikem protnutí cílové čáry. V tuto dobu se měří čas závodníka na trati (Formánek, J., Horčic, J., 2003).

Podle délek jednotlivých částí se silniční triatlon dělí na různé druhy. Mezi nejvýznamnější patří dlouhý triatlon neboli Ironman, střední, krátký a sprint triatlon. Vůbec první triatlonový závod dnešní podoby se uskutečnil na dlouhých, tzv. „ironmanských“ distancích, a to 3,8 km plavání, 180 km cyklistiky a 42,195 km běhu (Formánek, J., Horčic, J., 2003). Z těchto vzdáleností vychází poloviční Ironman, jinak střední triatlon, který se uskutečňuje na tratích 1,9 km plavání – 90 km cyklistiky – 21,1 km běhu (Ehrler, W. a kol., 1990). Od roku 2000 se triatlon koná i na olympijských hrách. Součástí OH je krátký triatlon, v němž se závodí na vzdálenostech 1,5 – 40 – 10. Proto jsou distance krátkého triatlonu někdy označovány jako olympijské. Poslední roky je díky svému rychlému sledu stále populárnější sprint triatlon. Délky jeho jednotlivých částí jsou 0,75 km plavání, 20 km jízdy na kole a 5 km běhu. Na akcích světového významu se ještě konají triatlony na distancích 3 – 80 – 20 a 4 – 120 – 30.

Závody s těmito délkami vycházejí z olympijského triatlonu a vznikly ve snaze uskutečnit dlouhý triatlon na vzdálenostech se „spravedlivým“ plaváním. U Ironmanu a jeho poloviční odnože se plavecká část oproti ostatním dvěma dostává do pozadí. Je třeba doplnit, že triatlonové závody na vzdálenostech dlouhého triatlonu (1,9 km plavání – 90 km cyklistiky – 21,1 km běhu; 3 – 80 – 20; 4 – 120 – 30; 3,8 – 180 – 42,195) se vždy konají se zakázanou jízdou v háku v cyklistické části. To znamená, že závodníci od sebe musí dodržovat přesně stanovené rozestupy. V olympijském triatlonu a sprint triatlonu je jízda v háku povolena. Cyklistická část triatlonu tak připomíná cyklistický závod, protože triatlonisté mohou jezdit ve skupinách, střídat se na špici a taktizovat.

Z důvodu, že triatlon je sport prováděný ve venkovním prostředí, koná se v různých podmínkách a délky jeho jednotlivých částí nejsou nikdy přesné, a to ani na akcích typu mistrovství světa nebo olympijských her, nestanovují se v něm světové rekordy na rozdíl například od bazénového plavání. Na triatlonových závodech menšího významu se můžeme setkat i se zcela jinými distancemi než na vrcholných soutěžích. Pořadatelé často musí volit délky jednotlivých částí s ohledem na možnosti, které jim daná lokalita umožňuje. Limitujícími faktory mohou být například velikost vodní plochy nebo hustota silničního provozu. Většina „open“ závodů určených pro širokou veřejnost se uskutečňuje bez omezení silničního provozu.

Silniční triatlon má řadu příbuzných multisportů. Mezi ně patří terénní triatlon, kvadriatlon, aquatlon, duatlon a zimní triatlon. V dnešní době je nejpopulárnějším z nich terénní triatlon, neboli xterra. Terénní varianta triatlonu kombinuje plavání, jízdu na horském kole a běh. Závody tohoto typu jsou umístěovány do přírody a jsou známé velkou fyzickou a hlavně technickou náročností cyklistické a běžecké části. Dalším blízkým sportem je kvadriatlon, který spojuje plavání, jízdu na kajaku, jízdu na kole a běh. Aquatlon je naopak sport, který má o jednu disciplínu méně než triatlon a skládá se pouze z plavecké a běžecké části. Ze dvou disciplín se skládá také duatlon. Místo plavání je však jeho součástí cyklistika. Zimní varianta triatlonu obsahuje běh, jízdu na horském kole a běh na lyžích (Formánek, J., Horčic, J., 2003).

2.1.2 Historie

Plavání a běh patří mezi přirozené pohybové aktivity člověka. Lidé se během svého života dostávají do situací, kdy potřebují běžet nebo se potřebují umět pohybovat ve vodním prostředí. Třetí disciplínou triatlonu je jízda na kole, a právě vynález kola byl důležitým momentem pro vznik tohoto vytrvalostního trojboje. Triatlon však nebyl prvním vícebojem. Již na prvních novodobých olympijských hrách se soutěžilo v moderním pětiboji, který kombinuje šerm, plavání, jízdu na koni, střelbu a běh. Prvním trojbojem se stala zřejmě soutěž konaná v roce 1902 ve Francii s názvem „les trois sports“. Místo plavání však byla součástí jízda v kánoi. Počátky triatlonu dnešní podoby jsou o několik desítek let mladší a datují se do 70. let minulého století. Roku 1972 v San Diegu americký právník David Pain vymyslel originální oslavu svých 50. narozenin. V den svých narozenin uspořádal tzv. David Pain's Birthday Biathlon. Akce, při které museli její účastníci uběhnout 4,2 mil a uplavat 300 yardů, přilákala 75 nadšenců. Po této soutěži už k triatlonu nechybělo mnoho. Dva členové San Diego Track Clubu ke kombinaci běhu a plavání přidali jízdu na kole a v roce 1974 zorganizovali zřejmě první veřejný triatlon na světě. Zúčastnění museli překonat dohromady 6 mil běhu, 5 mil jízdy na kole a 500 yardů plavání. Závěrečnou disciplínou tehdy bylo plavání. Běžecké a plavecké vzdálenosti navíc byly rozděleny na více úseků. Sled disciplín byl následující: běh, cyklistika, a poté 3x běh / plavání. Prvního triatlonu v San Diegu se zúčastnil také poručík amerického vojenského námořnictva, John Collins. Ten se při vyhlašování běžeckého závodu na Havaji, v hlavním městě Honolulu, zapojil do diskuze, zda je nejzdatnějším sportovcem na světě plavec, cyklista nebo běžec. Spor chtěl vyřešit, a tak uspořádal Ironmana. V tomto závodě spojil vzdálenostně tři tradiční sportovní soutěže konané na ostrově Oahu, a to plavecký závod Waikiki Rough Water Swim na 2,4 míle, cyklistický závod Around Oahu Bike Race dlouhý 112 mil a Honolulu Marathon. A tak byl 18. února 1978 na pláži Waikiki odstartován první triatlon dnešní podoby (Formánek, J., Horčic, J., 2003). Prvního havajského Ironmana se zúčastnilo 15 odvážlivců. O rok později se na startu za těžkých podmínek

způsobených špatným počasím objevilo opět pouhých 15 účastníků. Mezi nimi stála první žena (SK OMT: Historie Havajské legendy – 1. Část, 2013). O druhém ročníku Ironmana se v květnovém čísle časopisu Sports Illustrated objevil desetistránkový článek, popisující mimořádný výkon tehdejšího vítěze Toma Warrena. Tento článek způsobil, že v následujícím roce se počet startujících přehoupl přes 100. Z důvodu rozvíjejícího se cestovního ruchu na ostrově Oahu byl závod v roce 1981 přesunut na klidnější ostrov Big Island s centrem závodu ve městě Kona. Při čtvrtém ročníku Ironmana, v únoru 1982, odvysílala televize ABC záběry Julie Mossové (viz. Obrázek 1), která celý závod bezpečně vedla, ale necelý kilometr před cílem zkolabovala a do cíle se nakonec na druhém místě v ženské kategorii doslova doplazila po čtyřech. Tento heroický boj mladé studentky shlédlo na televizních obrazovkách tisíce diváků po celém světě. Mohlo by se zdát, že záběry na kolabujícího člověka budou působit odpudivě, ale zájem o triatlon se naopak mnohonásobně zvýšil. Ve stejný rok došlo ke změně termínu závodu z února na říjen. V jednom roce se tak konaly dva Ironmany.

Obrázek 1. Zcela vyčerpaná Julie Moss překonává závěrečné metry před cílem.

Zdroj: <http://www.triatlet.cz/3347-ironman-world-championship-jak-to-vsechno-zacalo.html>

Tato změna byla provedena za účelem, aby se početné startovní pole z Evropy dokázalo na závod dobře připravit. Zájem o start na Ironmanu se během pěti ročníků zvýšil natolik, že již bylo kvůli konečné propustnosti cyklistické trati potřeba vysat kvalifikační závody. První kvalifikačním kláním se stal Ricoh Ironman U.S. Championship v roce 1983 (Formánek, J., Horčic, J., 2003). V dnešní době se triatlonisté mohou na havajský Ironman kvalifikovat ze všech světadílů. Závody jsou zastoupeny od Ameriky přes Asii, Afriku a Evropu až po Austrálii. Největší množství kvalifikačních „Ironmanů“ hostí americký kontinent (IRONMAN: EVENTS, 2013).

Při prvním ročníku havajského Ironmana protnul cílovou pásku jako vítěz bývalý taxikář Gordon Haller. Největším hrdinou prvního desetiletí Ironmana se však stal americký bývalý plavec Dave Scott, který dokázal do roku 1988 zvítězit šestkrát. O rok později podlehl v tzv. „Ironwar“ (viz. Obrázek 2) svému velkému soupeři Marku Allenovi (TRIATLET: Ironman World Championship – jak to všechno začalo?, 2013).

Obrázek 2. Bok po boku – Scott vs. Allen. „Ironwar“ 1989.

Zdroj: <http://www.triatlet.cz/3347-ironman-world-championship-jak-to-vsechno-zacalo.html>

V USA byl triatlon považován při svých začátcích jako sport pro volný čas, zatímco do Evropy pronikl jako těžko pochopitelná zkouška fyzických a psychických schopností člověka. A v Evropě zasáhl nejprve Československo. 17. srpna 1979 vyšel v deníku „Československý sport“ článek „Agonie železných mužů“. Autor v článku popisoval havajský Ironman jako pochybný americký trojboj, který podle něj mohl přímo ohrožovat zdraví účastníků a smysl této soutěže autor vystihl jako nebezpečnou honbu za označením „železný muž“. Zmínka o vytrvalostním trojboji inspirovala skupinu vodáků v čele s Tomášem Karlíkem, Jaroslavem Bednářem a Emilem Šebelem, a ti 21. června 1980 uspořádali v Přední Hluboké první triatlon nejen v Československu, ale i v celé Evropě. Protože triatlon chtěli zpřístupnit většímu počtu zájemců, zvolili pro svůj závod vzdálenosti 2 km plavání, 60 km jízdy na kole a 20 km běhu. V dalších letech se v tehdejším Československu konalo každoročně několik triatlonů, a to především na dlouhých tratích. V roce 1984 se dosáhlo rekordní hranice šestnácti uspořádaných Železných mužů. Nutno dodat, že Železný muž byl tehdy rozdělen na tři stupně. První stupeň znamenaly triatlony se vzdálenostmi kopírujícími klasického Ironmana. Označení Železný muž II. stupně měly triatlony s délkami jednotlivých částí 2 – 200 – 20 a Železný muž III. stupně si mohl říkat sportovec, který dokončil triatlon o vzdálenostech 1 – 100 – 10 (Formánek, J., Horčic, J., 2003). Roku 1986 byl triatlonový kalendář obohacen o krátký triatlon, s tratěmi 1,5 km plavání, 40 km cyklistiky a 10 km běhu. Tyto vzdálenosti přilákaly v následujících letech jednak větší množství sportovců, kteří si triatlon chtěli vyzkoušet a také větší množství organizátorů, pro které bylo z hlediska zvládnutí organizace jednodušší uspořádat krátký triatlon, než „Železného muže“. Počet triatlonů, pořádaných v Československu v roce 1987, se odhadoval na 250 s celkovou účastí kolem 25 tisíc startujících (Ehrler, W. a kol., 1990).

V Teplicích vznikl první triatlonový klub v roce 1983 díky spolupráci několika zaměstnanců Báňských projektů Teplice. Klub byl založen Otakarem Kučerou, organizátorem mnoha triatlonových závodů. V roce svého založení klub zorganizoval první triatlon v Severočeském kraji. Triatlon s názvem „Hliněný muž“ byl vypsán na třetinových vzdálenostech Ironmana (viz. Obrázek 3).

O dva roky později byl vedle Hliněného muže v Teplicích zorganizován dokonce i Železný muž I. stupně. V následujících letech triatlonový klub fungoval již pod TJ Proboštov a uspořádal několik závodů Českého poháru v dlouhém triatlonu. V 90. letech Otakar Kučera založil nový triatlonový klub s názvem Tri Star Kučera a pokračoval v organizování významných triatlonových akcí (TRI STAR KUČERA: Historie, 2013). Dalším nově vzniklým triatlonovým klubem v Teplicích se stal Glassman triatlon team, který v tradici pořádání triatlonových závodů na Teplicku pokračuje do dnešní doby.

Obrázek 3. Diplom ze IV. ročníku Hliněného muže.

Zdroj: vlastní

2.1.3 Charakteristika součástí sportovního tréninku

I nejkratší varianta triatlonu – sprinttriatlon, trvá kolem 60 minut, proto se triatlon řadí mezi vytrvalostní sporty. Někdy je však nazýván jako tzv. silově – vytrvalostní sport. Tělesnou konstitucí spadají triatlonisté do skupiny ektomorfních mezomorfů. Díky tréninku třech různých sportovních disciplín vytváří specifický „mezityp“ mezi plavci, cyklisty a běžci. Při plavání je pro překonání odporu vodního prostředí potřebná dostatečná úroveň síly horních končetin. V dalších dvou disciplínách jsou kladeny vysoké nároky především na dolní končetiny. Potřebu síly dolních končetin nejvíce vyžadují situace při běhu do kopce nebo v těžkém terénu, jízdě na kole v prudkém stoupání nebo proti silnému větru (Formánek, J., Horčic, J., 2003). Výkon triatlonisty ovlivňují mimo jeho fyzickou zdatnost další aspekty jako je zvládnutí správné techniky pohybu u jednotlivých disciplín, psychická vyrovnanost a taktické chování při závodu.

Trénink triatlonu představuje stejně jako každý jiný sportovní trénink plánovitě řízený dlouhodobý proces, který má promyšlenou činností sportovců a trenérů vést ke zvyšování výkonnosti sportovce. Obecně můžeme říct, že při tréninkovém procesu dochází k přizpůsobování organismu sportovce na tělesné zatížení. Nejvíce prostoru ve sportovním tréninku většinou zabírá kondiční příprava, ale ani další tréninkové složky, kterými jsou technická, taktická a psychologická příprava, by neměly být opomíjeny. Všechny tyto složky se v tréninku navzájem prolínají. Odděleně se vyskytují málokdy (Dovalil, J., 2005).

Kondiční příprava se věnuje ovlivňování pohybových schopností, mezi které řadíme vytrvalost, sílu, rychlost a koordinaci. Nejdůležitější je pro triatlon vytrvalost. Nutný je však i trénink ostatních pohybových schopností. Dbát bychom měli i na dostatečnou pohyblivost, která je důležitá pro správný rozsah pohybu. Všestranně zaměřený trénink nám pomáhá vybudovat základy ke zlepšení v dovednostech důležitých pro danou sportovní disciplínu. Vytrvalost můžeme definovat jako schopnost vykonávat pohybovou činnost po stanovenou dobu v co nejvyšší intenzitě nebo vykonávat pohybovou činnost v určité intenzitě co nejdelší dobu. Podle délky trvání pohybové činnosti související s využívaným

způsobem energetického krytí rozlišujeme vytrvalost rychlostní, krátkodobou, střednědobou a dlouhodobou. Všechny disciplíny triatlonu vyžadují vysokou úroveň dlouhodobé vytrvalosti. Dlouhodobá vytrvalost se vyznačuje délkou trvání nad 10 minut. Vytrvalostní schopnosti jsou z tréninkového hlediska příjemné tím, že je můžeme do určité hranice usilovným tréninkem relativně snadno zlepšovat. Fyziologické systémy, které jsou pro vytrvalostní schopnosti nejdůležitější, se na tělesnou zátěž adaptují poměrně rychle a první změny tak lze vysledovat již po několika týdnech tréninku. Vytrvalost je do určité míry přenositelná, což znamená, že se například kilometry odježděné na běžkách mohou projevit i lepší vytrvalostí v disciplínách triatlonu. Na výkonnost v triatlonu má však vliv nejen všeobecná, ale hlavně vytrvalost specifická pro plavání, cyklistiku a běh. Specifická vytrvalost je důležitá pro zvládnutí správné techniky při vytrvalostním zatížení v dané disciplíně (Formánek, J., Horčic, J., 2003).

Druhou nejdůležitější částí tréninku je technická příprava. Jejím hlavním cílem je zdokonalovat sportovní dovednosti. Sportovní dovednosti jsou získané předpoklady sportovce účinně a úsporně konat pohybové úkoly, které daná disciplína vyžaduje. Způsob vykonání pohybového úkolu se vyjadřuje pojmem technika. Ke zdokonalování technických schopností se využívá trénink osvojování většího počtu pohybů, než které jsou potřeba u vlastního sportu. Díky tomu se rozvíjí vnímání, přizpůsobování, provedení a rychlost pohybu a tyto nové zkušenosti sportovec využije pro získání lepší techniky a efektivnějšího provedení pohybu při sportu, na který se specializuje (Dovalil, J., 2005).

Další složkou sportovního tréninku je taktická příprava. V řadě sportů je nutné sledovat průběh soutěže a být připraven na změny, které se mohou objevit. S tím souvisí taktika sportovce. Taktická příprava znamená proces získávání a zdokonalování schopností a postupů, které sportovci pomohou ideálně vyřešit každou situaci, která se při soutěži vyskytne (Dovalil, J., 2005). V triatlonu se taktika týká například už startu závodu, při kterém si závodníci často vybírají místo s ohledem na umístění bójí, které vytyčují plaveckou trať nebo podle postavení „největších“ soupeřů na startovní čáře. Taktické chování se závodník učí postupně. S počtem odjetých závodů se zvětšují jeho zkušenosti a je schopný lépe vyhodnotit situaci a zareagovat na průběh závodu.

V tréninku sportovce má své místo rovněž psychologická příprava. Ze zkušeností je známé, že výkon sportovce je limitován funkčními možnostmi a také jeho psychikou. Psychologická příprava má za úkol minimalizovat působení negativních psychogenních vlivů a pozitivně ovlivňovat psychiku sportovců s cílem prohloubení účinnosti tréninkového procesu a stabilizování výkonnosti na úrovni dosaženého stavu trénovanosti. Pro psychickou přípravu slouží v tréninku například aplikování situací, které se podobají soutěži nebo trénink občasného zatížení do maxima s cílem učit sportovce překonávat subjektivně pociťované „hranice“ svého výkonu (Dovalil, J., 2005).

2.1.4 Specifika pořádání triatlonového závodu

Rozdíl mezi pořádáním závodu v triatlonu a například běžeckého závodu tkví pro organizátory hlavně v tom, že při triatlonu ředitel závodu zodpovídá za průběh tří na sebe navazujících odlišných sportů. Každá z částí triatlonu nese různá rizika. Při plavání hrozí nebezpečí utonutí, cyklistika je nebezpečná díky provozu na silnicích. Triatlonisté se navíc na kole pohybují vysokou rychlostí, ve které může dojít k pádu a k nepříjemnému zranění. Po dvou předchozích disciplínách může při běhu dojít k vyčerpání organismu a následnému kolapsu závodníka. Na závodech by tak měl být přítomen lékař.

Před rozhodnutím o uskutečnění triatlonu si pořadatel musí zjistit podmínky pro konání a zajištění akce, zhodnotit finanční náročnost akce, posoudit vlastní předpoklady a možnosti, nalézt vhodnou lokalitu a navrhnout a prozkoumat tratě závodu. Ve fázi přípravy závodu si pořadatel nesmí zapomenout zajistit potřebná povolení na všechny prostory, ve kterých bude závod probíhat. To se týká vodní plochy, dále silnic, na kterých bude probíhat cyklistická část a lesních cest nebo opět silnic, po kterých se bude běhat. U vodní plochy a lesních cest stačí dohoda s vlastníkem a u silničních komunikací bychom měli získat povolení příslušných orgánů státní správy, pod které daná silnice patří (Formánek, J., Horčic, J., 2003).

Pro uskutečnění triatlonové akce je důležité najít vhodnou vodní plochu, kterou nejčastěji bývá rybník nebo přehrada, zřídkaždy řeka. V blízkosti vodní

plochy je nutné zajistit prostory potřebné pro umístění depa. Na přípravu plavecké části triatlonu potřebujeme dobře viditelné bóje, kterými plaveckou trať vytyčíme. Start triatlonu probíhá vběhnutím závodníků do vody ze břehu, skokem ze startovního mola nebo přímo z vody. Pokud se startuje z vody nebo vběhnutím ze břehu, závodníci jsou před startovním výstřelem za páskou, která je zvednutá současně se startovním výstřelem a tím dochází k puštění na trať. Plaveckou část závodu by měla kontrolovat posádka na záchranném člunu. Místo výběhu z vody do depa se většinou shoduje s místem startu. Pokud je výběh jinde, pro lepší orientaci by toto místo mělo být zřetelně označeno. Po plavání a „převlékání“ v depu následuje cyklistika, která je nejnebezpečnější částí triatlonu. Její trať vyžaduje zřetelné označení všech odboček a nebezpečných míst. Pokud cyklistická část triatlonu probíhá za běžného silničního provozu, pořadatel s ohledem na snížení rizika střetu závodníků s automobilem volí méně frekventované komunikace. Složité křižovatky a nebezpečná místa by měla být zabezpečena policií. Není výjimkou, že v určitém úseku vede trať cyklistiky a běhu po stejné komunikaci. V tomto případě by od sebe měly být koridory pro každou část viditelně odděleny (například pomocí kuželů). Při přechodu z cyklistiky na běh je nejjednodušší použít stejné depo jako mezi plaváním a cyklistikou. Pouze v případě, že běžeckou část závodu umístíme na jiné místo než do lokality k vodní ploše, musíme najít vhodný prostor pro druhé depo. Závodník by neměl mít ani v běžecké části jakékoli pochybnosti, zda běží správně nebo ne, a proto i běžecká část závodu vyžaduje pečlivé značení (Formánek, J., Horčic, J., 2003).

V den závodu pořadatel postaví v blízkosti vodní plochy depo. Jeho prostory se umísťují nejčastěji na travnatý nebo asfaltový povrch. Záleží, co daná lokalita pořadateli poskytuje. Depo musí být jasně ohraničeno a vstup do něj by měl být povolen pouze závodníkům a příslušníkům technického zabezpečení závodu. Před startem soutěže pořadatel uspořádá rozpravu, kde účastníky seznámí s tratěmi závodu a s průběhem celé akce. Dále upozorní na nebezpečná místa na trati a závodníkům by měly být také vysvětleny základní pravidla soutěže. V rozpravě by se měl pořadatel zmínit také o „občerstvovačkách“, které jsou důležitou součástí zejména delších triatlonů.

Podle délky závodu pořadatel určí jejich počet a rozmístění na trati. Na občerstvovacích stanicích může být pro závodníky připraveno široké spektrum tekutin a energetických doplňků. Například voda, cola, iontové nápoje, čaj, minerálka, energetické gely, tyčinky, banány nebo rozinky. Takto vybavené občerstvovací stanice bývají hlavně na závodech v dlouhém triatlonu. Samozřejmostí pro pořadatele bývá také zajištění občerstvení pro závodníky v cíli (Formánek, J., Horčic, J., 2003).

Závody v triatlonu bývají zakončeny vyhlášením výsledků a předáním cen. Někteří pořadatelé mají na závěr vyhlášení pro závodníky připravenou tombolu. Triatlonové akce většího rozsahu někdy doprovodu závodníků nabízejí doplňkové akce v průběhu závodu.

2.2 Management a marketing sportu

Na následujících stránkách nejprve vysvětluji význam managementu a marketingu ve sportu. Poté se zabývám způsoby založení sportovního klubu a v dalších částech popisují etapy organizace sportovní akce a účely sponzorování sportu.

2.2.1 Vymezení managementu a marketingu ve sportu

Anglické slovo management lze do češtiny přeložit jako řízení. V literatuře lze najít mnoho slovních vymezení a vysvětlení pojmu „management“. Soubor těchto vysvětlení lze rozdělit do tří skupin, kdy první skupina zdůrazňuje vedení lidí, druhá skupina klade důraz na specifické funkce vykonávané vedoucími pracovníky a třetí na předmět studia a jeho účel. Jedna z definic vystihuje management jako ucelené řízení všech podnikových činností. Mezi tyto činnosti lze zařadit mimo jiné prodejní, výrobní, finanční, vývojové a výzkumné činnosti podniku. Sportovní management eventuelně management sportu můžeme vysvětlit jako ucelené řízení tělesné výchovy a sportu neboli řízení sportovních svazů, spolků, tělovýchovných jednot, družstev a klubů. Ke sportovnímu managementu patří také řízení sportovních středisek, které poskytují placené tělovýchovné služby a řízení podniků zaměřených na výrobu sportovního zboží.

Hlavním cílem sportovního managementu je zefektivnit využití finančních prostředků kolujících ve sportu. To znamená uplatňovat mediální zájmy v oblasti sportu, věnovat se sportovní mládeži a řešit specifické problémy jejího vedení, zajišťovat sportovní administrativu a chovat se cílevědomě v prostředí sportovní konkurence. Sportovní management je mezioborová disciplína. Využívá znalostí z ekonomie, práva, psychologie, sociologie a dalších oborů. Pojem sportovní management můžeme rozdělit na dvě základní strany. Na jedné straně stojí sport a na druhé management a komerce. Cílovou skupinou sportu z hlediska sportovního managementu jsou diváci. Ti se sledováním sportovních soutěží baví a jejich pozornost se upíná ke sportovcům a jimi předvedeným výkonům. Management a komerce se zaměřují na manažerské oblasti, jako jsou plánování, organizování, vedení a kontrola lidí, a také na oblasti účetnictví, marketingu a práva. Důležitou roli zastupují v oblasti sportu sportovní manažeři. Podle specializace se sportovní manažeři dělí na několik typů – analytik, plánovač, realizátor změn, nositel zdrojů, komunikační partner, řešitel problémů, koordinátor, tvůrce týmu, vychovatel, výkonný vedoucí a pomocník druhých (Čáslavová, E., 2000). Sportovní manažeři se v praxi uplatňují v oblastech vedení sportovních činností (například vedoucí reprezentačního družstva), řízení sportovních spolků (člen výkonného výboru krajského sportovního svazu) a v podnikatelském sektoru (vedoucí obchodu se sportovním zbožím). Mezi hlavní manažerské činnosti patří plánování, organizování, vytváření organizačních struktur, výběr, rozmísťování a vedení lidí, kontrola, marketing, finance, právo a komunikace (Martinec, J., 2012).

V posledních letech zastupuje v oblasti sportu důležitou roli vedle managementu také marketing. Stejně jako management má i slovo marketing více definic. Společným subjektem všech jeho definic je zákazník a uspokojení jeho požadavků. Podstatou marketingu je skutečnost, že každý člověk má určité potřeby a požadavky, které chce uspokojit. Obecně se dá říci, že marketing označuje společenský a řídicí proces, pomocí něhož dochází k uspokojování potřeb zákazníků takovým způsobem, který zároveň vede k dosažení cílů organizace. Z toho vyplývá, že smyslem marketingu je vyrábět produkty, které si zákazníci přejí, nabídnout zákazníkům produkty ve vhodné formě

a pro zákazníky v dostupné ceně, komunikovat se zákazníky, zajistit spokojenost zákazníků a zajistit rozvoj společnosti (Strnad, P., Dědková, J., 2009). Pojem sportovní marketing je spojován hlavně s rostoucím využitím různých subjektů sportu jako prostředku propagace produktů a služeb, které mnohdy ke sportu ani nemají žádný vztah. Nejběžnějšími formami marketingu ve sportu jsou sponzoring a sportovní reklama. Komunikace mezi obchodními společnostmi ve sportu a zákazníky napomáhá obchodním společnostem k jejich pozitivnímu rozvoji. Organizace vyrábějící sportovní vybavení používají různé propagační strategie pro zvýšení informovanosti a k přesvědčování zákazníků ke koupi (Čáslavová, E., 2009).

Marketing tělesné výchovy a sportu přináší různá pozitiva, ale i negativa. Mezi pozitiva Čáslavová (2009) zahrnuje, že marketing ujasňuje, pro koho je určená nabídka sportovních produktů, rozděluje tuto nabídku sportovních produktů na činnosti, které mohou přinést finanční efekt a které nikoliv, určuje proporcionalitu a prioritu dosažení sportovních, ekonomických a sociálních cílů a získává doplňkové finanční zdroje, které umožňují rozvoj neziskových aktivit. Jako negativa označuje přisun financí, které diktují, co má tělesná výchova a sport dělat. Dále za negativum považuje fakt, že se ze sportu stává show a sportovci jsou „nosiči“ reklamy. S marketingem souvisí i zakázané podpůrné prostředky. Nároky sponzorů na dosažení určité úrovně výkonu mohou vést sportovce až k používání dopingových látek. Marketing také vede ke gigantomanii sportu. Sportovci se podpisem smlouvy zavazují sponzorům například k tomu, že budou používat výhradně jejich sportovní produkty a částečně tak dochází omezování svobodné volby.

2.2.2 Způsoby založení sportovního klubu v ČR

V České republice působí v prostředí sportu několik typů sportovních organizací. Od sebe se odlišují podle používané právní formy. Sportovní kluby jsou zakládány nejčastěji jako občanská sdružení a obchodní společnosti. Největší zastoupení mají občanská sdružení. Mezi méně zastoupené patří obchodní společnosti, a to společnost s ručeným omezeným a akciové společnosti (Topinka, J., Stanjura, J., 2001).

Podmínky pro registraci občanských sdružení popisuje zákon o sdružení občanů. Občanské sdružení mohou založit jakékoliv tři osoby, z nichž alespoň jedna musí být starší 18 let. Při založení musí nejdříve sestavit přípravný výbor. Poté sepiší návrh na registraci a k němu přiloží stanovy občanského sdružení. Stanovy jsou základním dokumentem občanského sdružení a musí v nich být zaneseny následující informace: název sdružení, sídlo, orgány a určení orgánů, kteří mohou jednat jménem sdružení, cíl činnosti, ustanovení o organizačních jednotkách a zásady hospodaření. Mezi orgány občanského sdružení patří nejvyšší orgán organizace (valná hromada, členská schůze), statutární orgán (předseda, prezident, výkonný výbor) a kontrolní orgán (dozorčí rada, kontrolní komise) (Topinka, J., Stanjura, J., 2001). Návrh na registraci se posílá písemně Ministerstvu vnitra ČR. Pokud MVČR nezjistí důvod k odmítnutí registrace, do 10 dnů od zahájení řízení provede registraci a zašle orgánu přípravného výboru vyhotovení stanov, ve kterém označí den registrace (Novotný, K., Mejstříková, A., 2010). Mezi výhody občanských sdružení ve sportu patří možnost rychlého založení, osvobození členských příspěvků a osvobození prvních 300 tisíc Kč příjmů organizace od daně (Martinec, J., 2012).

Založení společnosti s ručením omezeným je složitější než u občanského sdružení. Je nutno uzavřít společenskou smlouvu (případně zakladatelskou listinu při založení jednou osobou) ve formě notářského zápisu, složit základní kapitál společnosti, získat potřebná živnostenská oprávnění, zapsat společnost do obchodního rejstříku a registrovat ji u finančního úřadu. Společnost s ručením omezeným může mít od jednoho do padesáti společníků. Společníci ručí nerozdílně za závazky společnosti do výše souhrnu nesplacených vkladů všech

společníků. Minimální výše základního kapitálu společnosti s ručeným omezeným je stanovena na 200 tisíc Kč. Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada, statutárním orgánem je jeden nebo více jednatelů a pozici kontrolního orgánu dohlížejícího na činnost jednatelů zastupuje dozorčí rada (Doleček, M., 2012).

Nejmenší zastoupení, v řádech desítek sportovních klubů, mají akciové společnosti. Akciovou společnost může založit minimálně jedna právnická nebo dvě fyzické osoby. Maximální počet společníků není stanoven. Pro založení akciové společnosti je potřeba splnit následující úkony: uzavřít zakladatelskou smlouvu nebo listinu (v případě založení jednou osobou) ve formě notářského zápisu, složit základní kapitál společnosti, doložit stanovy, získat potřebná živnostenská oprávnění a zapsat společnost do obchodního rejstříku. V ČR je obvyklým způsobem založení akciových společností tzv. založení bez veřejné nabídky. Společníci se dohodnou, že v určitém poměru upíší akcie na celkovou výši základního kapitálu, která činí 2 000 000 Kč. Společnost za své závazky ručí celým svým majetkem, společníci za závazky společnosti neručí (Doleček, M., 2012). Organizační struktura akciové společnosti je tvořena valnou hromadou, představenstvem, dozorčí radou a vrcholovým managementem. Nejvyšším orgánem je valná hromada, statutárním orgánem představenstvo a kontrolním orgánem dozorčí rada. Pozici vrcholového managementu zastupuje generální ředitel, který vykonává operativní řízení společnosti (Čáslavová, E., 2009).

2.2.3 Etapy organizace sportovní akce

Sportovní akce označuje organizovanou soutěž, závod, zápas, hru nebo jinou aktivitu sportovního charakteru (MŠMT: Koncepce státní podpory a sportu v České Republice, 2013).

Následující odstavce byly zpracovány s využitím přednášek z předmětu Sportovní management 2 na Technické univerzitě v Liberci, Martinec, J., 2012.

Organizace sportovní akce je složitá záležitost a pro pořadatele nese různá rizika. Ať se jedná o krajskou soutěž mládeže nebo o sportovní událost světového významu, etapy organizace sportovní akce jsou souborem stejných na sebe navazujících částí, mezi které patří průzkum, plánování, příprava, realizace, likvidace a vyhodnocení akce.

První fází je průzkumná část. Pořadatel nejprve shromažďuje informace a zjišťuje podmínky konání sportovní akce. To se týká například potřebných povolení, materiálních a finančních požadavků nebo personálního zajištění. Po zhodnocení vlastních možností a předpokladů následuje rozhodnutí organizátora o uskutečnění nebo zamítnutí konání.

Ve fázi plánování by mělo dojít ke stanovení významu akce a určení cílové skupiny účastníků (nebo diváků). Organizátor by si měl také vytipovat několik lokalit, kde chce svoji sportovní akci pořádat, tyto lokality prohlédnout a na závěr vybrat tu nejlepší z hlediska umístění, dostupnosti, vybavenosti a vhodnosti pro konkrétní účel. S touto etapou souvisí také vytvoření předběžného časového harmonogramu a programu akce.

V následující části probíhají přípravy. Vytvoření finančního rozpočtu, oslovení potenciálních partnerů, získání potřebných lidských zdrojů (sestavení managementu, vytvoření pracovních týmů), vytvoření harmonogramu přípravy akce (stanovení úkolů a termínu jejich plnění), dotvoření programu akce. Pořadatel také musí získat nutná povolení pro pořádání akce u příslušných orgánů státní správy.

Úspěch či neúspěch sportovní akce nejvíce poznáme v etapě jejího uskutečnění. Při této fázi provádí hlavní pořadatel kontrolní činnost (kontrola práce týmů, průběhu soutěže). V případě, že nastanou nečekané

problémy, snaží se je vyřešit co nejsnadněji a zbytečně na ně neupozorňovat, pokud to situace přímo nevyžaduje.

Po skončení sportovní akce přichází fáze likvidace a vyhodnocení. Je důležité uvést všechny využití prostory a sportoviště do původního stavu. Při sportovních akcích vyššího významu je potřeba vytvořit podrobnou zprávu pro média a partnery, nejlépe doplněnou o fotodokumentaci. Na závěr je vyhodnocen celkový průběh akce. Vyhodnocení je důležité, zejména chce-li se pořadatel v budoucnosti věnovat organizaci dalších sportovních událostí. Čas věnovaný vyhodnocení pomůže pořadateli k tomu, aby budoucí akce probíhali hladce a úspěšně.

2.2.4 Hlavní záměry a formy sponzorování sportu

Sponzoring je důležitým prostředkem pro získání finančních zdrojů sloužících k uskutečnění kulturních, charitativních a dalších činností v různých oblastech života společnosti. Pomocí sponzoringu získávají finanční zdroje i subjekty sportu jako jsou tělovýchovné a sportovní organizace, sportovní kluby, spolky a také jednotlivci. Důležitou roli odvádí při shánění sponzorů sportovní manažer. Oslovování a jednání se sponzory má individuální charakter. Sportovní manažer při těchto činnostech volí nejrůznější postupy. Musí přemýšlet, co nabídne zajímavějšího a atraktivnějšího než ostatní a musí vědět, čeho chce budoucí sponzor dosáhnout (například získat větší popularitu, propagovat určitou image firmy, získat nové zákazníky) (Čáslavová, E., 2009).

Sponzoring můžeme definovat jako právní vztah dvou stran, kdy každé straně přináší prospěch. Vždy se jedná o hodnotu za protihodnotu. Jednu stranu zastupuje sponzor – ten, který sponzorský příspěvek poskytuje a na druhé straně stojí příjemce – ten, který za přijaté prostředky odvádí přesně určenou protislužbu (uvádí jméno nebo logo sponzora na oblečení, sportovním náčiní nebo v názvu pořádané sportovní akce) (Čáslavová, E., 2009). Často dochází k záměnám, kdy je jako sponzor označován také dárcce nebo uživatel reklamy. V případě darování se jedná o jednostranné plnění, kdy dárcce po obdarovaném nepožaduje žádnou protislužbu. V darovací smlouvě se tedy nejedná o vztah směny, ale o věnování

daru. Pomocí reklamy její zadavatel chce přímo propagovat své podnikatelské aktivity s cílem dosáhnout hospodářského prospěchu. Na rozdíl od reklamy je účelem sponzoringu spíše získat příznivé mínění veřejnosti ve spojitosti se sportovním subjektem, který společnost sponzoruje. V mnoha případech nemůže výše prostředků věnovaných na sponzoring vyvolat takový nárůst výnosů, aby sponzoringu mohl být přiznán hospodářský efekt (Topinka, J., Stanjura, J., 2001).

Podnětem subjektů tělesné výchovy a sportu pro hledání sponzorů je získat finanční zdroje nebo materiální výpomoc. Finanční zdroje pomohou zajistit rozvoj a zajištění sportovní činnosti (sportovního klubu nebo samotného sportovce). Materiální výpomocí je myšleno poskytnutí sportovního vybavení. Tím pádem se sponzorovaný nemusí starat, v jakém oblečení případně s jakým sportovním náčiním bude uskutečňovat svoji sportovní činnost. Sponzorovaný musí uvážit, co je schopný za poskytnuté prostředky nabídnout. Když se podaří vyvolat zájem sponzora, je třeba mít připraven tzv. „sponzorský balíček“ neboli souhrn protislužeb ze strany sponzorovaného. Sponzor očekává, že společně se sponzorovaným vytvoří jeden tým a díky této spojitosti pak bude zlepšovat vztahy firmy s veřejností (druh komunikační strategie) (Čáslavová, E., 2009).

Jak je z předchozích vět zřejmé, sponzoring se ve sportu rozděluje na několik forem. Mezi nejběžnější patří sponzorování jednotlivých sportovců, sportovních klubů a sportovních akcí. Dalšími formami sponzoringu ve sportu je také sponzorování dlouhodobých soutěží a sportovních institucí (Martinec, J., 2012).

Nejvíce rozšířenou formou sponzoringu ve vrcholovém sportu je sponzorování jednotlivých sportovců. Sportovec nabízí možnost uvedení značky sponzora na oblečení a sportovním náčiní (viz. Obrázek 4). Sponzor využívá ke zlepšení vztahů s veřejností mimo propagace také image sportovce. Slavné osobnosti se stávají nástrojem propagace a pro veřejnost znamenají také záruku kvality produktů a služeb, vyráběných sponzorem. V dnešní době sportovci uzavírají i tzv. propagační smlouvy, ve kterých se sportovec zavazuje k používání produktů dané značky (například běžeckých bot). Propagace sportovních produktů slavnými sportovci velmi ovlivňuje veřejnost, která chce používat stejné sportovní vybavení jako její oblíbení sportovci (Čáslavová, E., 2009).

Obrázek 4. Profesionální sportovec (triatlonista) – „nosič“ značek sponzorů.

Zdroj: http://www.sport1.de/de/triathlon/artikel_624834.htm

Nejširší možnosti z hlediska činností, které lze sponzorovi nabídnout, zahrnují sportovní kluby. Klub může díky své sportovní činnosti sponzorovi poskytnout nabídku tělovýchovných a sportovních služeb. Mezi nabídky, které se nevztahují jeho sportovní činnosti, mohou patřit například ubytovací služby. Co se týče propagace, klub sponzorovi nejčastěji nabízí možnost uvedení značky na oblečení, na sportovní náčiní nebo možnost uvedení značky v názvu klubu (nejzajímavější a nejdražší, pro tzv. exkluzivního sponzora). Dalšími nabídkami může být možnost čestného předsednictví v klubu nebo V.I.P. aktivity (Čáslavová, E., 2009).

U sportovních akcí nabízí organizátor sponzorům možnost uvedení značky sponzora na vstupenky, plakáty a jiné propagační materiály akce, do prostoru tiskové konference, na startovní čísla závodníků nebo do prostoru startu a cíle závodu. A stejně jako u sportovních klubů platí nabídka uvedení značky „exkluzivního“ sponzora do názvu akce. Mimo možnosti propagace může být pro sponzora výhodná skutečnost, že ho veřejnost bude spojovat s odvětvím sportovní akce, kterou sponzoroval (Martinec, J., 2012).

3 Analýza vnitřního prostředí klubu

V rámci analýzy vnitřního prostředí nejprve uvádím základní informace o triatlonovém klubu a popisují způsob a úkony spojené s jeho založením. Poté se zabývám členskou základnou, činnostmi klubu, propagací a sponzory klubu.

3.1 Základní ustanovení

Oficiální název klubu zní „Glassman triatlon team Teplice o. s.“. Klub používá zkratky Glassman TT nebo Glassman TT Teplice. Jeho sídlo se nachází na adrese Karla Čapka 2526, 415 01 Teplice 1.

Glassman TT je zaregistrován u Českého svazu tělesné výchovy a sportu prostřednictvím Okresního sportovního sdružení Teplice a je také členem České triatlonové asociace. Registrace u České triatlonové asociace umožňuje klubu a jeho členům možnost účastnit se a získávat body do celkových hodnocení v celostátních pohárových sériích pořádaných pod hlavičkou ČTA. Registrace u ČSTV zajišťuje členům klubu úrazové pojištění (na sportovních soutěžích) u Všeobecné zdravotní pojišťovny.

3.2 Způsob založení

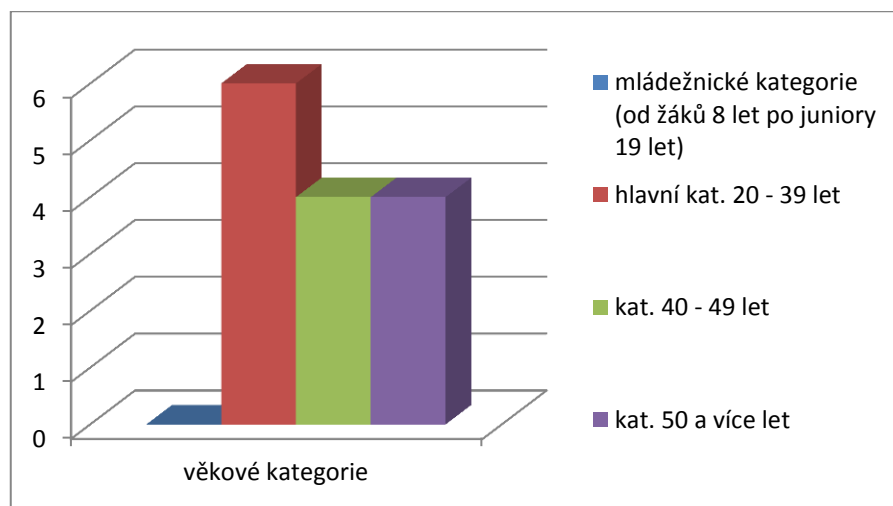
Glassman TT je občanským sdružením, které vzniklo 12. 2. 1997. Orgány klubu tvoří výroční členská schůze, předseda a místopředseda. Předsedou klubu je Josef Malina, funkci místopředsedy zastupuje Filip Zouhar. Důležitou činnost hospodářky klubu vykonává Jarmila Malinová.

Pro založení triatlonového klubu formou občanského sdružení musí žadatel (klub, oddíl) nejprve vytvořit vlastní stanovy obsahující všechny potřebné informace a poté je poslat na Ministerstvo vnitra ČR. Pokud MVČR nenajde důvod k zamítnutí, provede registraci a žadatel získává povolení a identifikační číslo organizace. Vyhotovení stanov od MVČR společně s žádostí a registračním lístkem klubu pak žadatel pošle na Českou triatlonovou asociaci k odsouhlasení. Pokud předseda s radou ČTA odsouhlasí nový klub, ČTA jej zaregistruje,

přidělí mu registrační číslo a žadateli zašle dopis o přijetí do ČTA. Od data odsouhlasení předsedou a radou ČTA je žadatel přijat a může registrovat nové členy.

3.3 Členská základna

Od založení klubu jsou jeho členy hlavně závodníci dospělých kategorií. Většina z nich je dodnes stále sportovně aktivních, ale patří již mezi „veterány“. Ve výsledcích závodů se stále objevují stejná jména a nových aktivních členů nepřibývá. Klub nemá zastoupení v mládežnických kategoriích, což v budoucnosti může mít za následek, že Glassman TT bude mít ve své sportovní činnosti minimální nebo žádné zastoupení. V roce 2013 je nejmladšímu členovi 23 let, nejstarší je o 45 let starší a průměrný věk všech členů (registrovaných sportovců) dosahuje 44 let. Počet členů klubu se od roku 2006 pohybuje okolo 15. V letech 2006 až 2012 bylo na vlastní žádost ukončeno členství 5 registrovaným sportovcům a naopak přijato za členy bylo 6 sportovců. V současné době je v Glassman TT Teplice registrováno 14 sportovců (4 ženy a 10 mužů) a 2 činovníci klubu.

Obrázek 5. Rozdělení registrovaných členů Glassman TT dle věkových kategorií ČTA.

Zdroj: vlastní zpracování

3.4 Oblasti realizace klubu

Mezi činnosti Glassman TT patří organizace triatlonových závodů a sportovní činnost členů klubu. Jako hlavní činnost můžeme označit pořádání triatlonových závodů krajské úrovně, určených pro širokou veřejnost. Glassman TT je zároveň jedním z pořadatelů Severočeského triatlonového poháru, konaného od roku 2006. Sportovní činnost klubu se týká převážně závodů v triatlonu. Členové klubu se však neúčastní pouze silničních triatlonů, ale pravidelně startují i na závodech jiných multisportů nebo v jednotlivých disciplínách (běžecké, cyklistické závody). Další a velice důležitou činností Glassman TT je finanční podpora poskytovaná vlastním členům.

Klub organizuje každoročně dva triatlony, a to Trias short triatlon na začátku sezóny a na jejím závěru Glassman triatlon. Oba závody již patří k tradičním sportovním akcím na Teplicku a za svoji historii si získaly mnoho spokojených účastníků. Více závodníků, kteří startují na triatlonech pořádaných Glassman TT, patří ke skupině rekreačních sportovců. Zastoupení však mají i výkonnostní triatleti. Někteří z nich se připravují přímo na tyto závody, jiní je berou jako přípravu na důležitější soutěže. Trias short triatlon se uskutečňuje od roku 1996, Glassman triatlon dokonce od roku 1989. Oba závody pořádali před vznikem Glassman TT lidé, kteří tento triatlonový klub později založili.

Prvních 16 ročníků Trias short triatlonu se uskutečnilo v Krupce – obci, ležící 5 km od Teplic na úpatí Krušných hor. Závod se konal pravidelně v termínu kolem 10. května. V tuto dobu by plavání v otevřené vodě mohlo být v našich podmínkách nebezpečné kvůli prochladnutí. Proto pořadatelé zvolili pro plaveckou část krytý bazén. Tento závod se uskutečňoval jako jeden z prvních triatlonů daného roku v ČR. Tradice závodu a brzký termín, který většinou nekolidoval s jinými triatlony, znamenaly, že na Trias short triatlonu pravidelně startoval solidní počet 30 – 50 závodníků. Trať cyklistiky byla vedena po příměstských částech Teplic a hustota silničního provozu se rok od roku zvyšovala. Nebezpečná trať cyklistiky a ne příliš přátelské vztahy s ředitelem plaveckého bazénu v Krupce nakonec dovedly ředitele závodu Josefa Malinu

k přemístění Trias short triatlonu na jiné místo. Změněn byl i termín soutěže. V roce 2012 se Trias short triatlon uskutečnil 30. června v obci Světec u Teplic. Změna místa se ukázala jako krok kupředu hlavně díky prostředí a bezpečnosti tratí. Akce se uskutečnila na klidném místě v přírodě, cyklistika byla vedena po silnicích s minimálním provozem. Počet startujících se oproti poslednímu ročníku konanému v Krupce v roce 2011 dokonce zvýšil. Po skončení sportovní části Trias short triatlonu se na závěr uskutečnila „after party“ pro závodníky a pořadatele.

Ředitelem druhé akce pořádané Glassman TT je Filip Zouhar. Závod s názvem Glassman triatlon se každoročně koná na přelomu srpna a září. Jeho centrum je umístěno k vodní nádrži Barbora, do podobného prostředí jako Trias short triatlon. Obě akce jsou si v mnoha věcech velmi podobné. Délky tratí Glassman triatlonu jsou 0,7 km plavání, 32 km cyklistiky a 6,5 km běhu. Trias short triatlon má plaveckou část o 0,3 km delší, cyklistika měří stejně a běh je delší o 1,5 km. Oba závody jsou známé svou pohodovou atmosférou a přátelským přístupem pořadatelů. Každý závodník dostane při prezentaci pamětní tričko, občerstvení při závodě i po jeho dokončení. Na závěr probíhá vyhlášení výsledků a rozdělení cen. Díky dlouhodobému sponzoru, firmě Speglass s. r. o., má Glassman TT, oproti některým jiným krajským závodům, možnost sehnat poměrně velké množství cen, takže si z Trias short triatlonu a Glassman triatlonu téměř každý odnese nějakou, alespoň upomínkovou cenu.

Glassman TT je spoluorganizátorem Severočeského triatlonového poháru, do kterého se započítávají výsledky několika triatlonů konaných v Ústeckém kraji. Pořadatelé jednotlivých závodů STTP zajišťovali v úvodních letech tohoto seriálu finanční ceny, rozdělované v celkovém hodnocení. Na cenách se rozdělovalo až 15 000 Kč. Z důvodu ekonomické krize se od roku 2011 za celkové pořadí ceny nerozdělují a jsou pouze stanoveny výsledky poháru.

Sportovní činnost se týká zejména triatlonových závodů. Členové klubu se pravidelně účastní mistrovských závodů a podniků Českého poháru v triatlonu. Všichni se však nevěnují pouze silničnímu triatlonu, ale startují i v jiných multisportech blízkých triatlonu (duatlon, aquatlon, zimní triatlon, xterra). Někteří se specializují pouze na jednu disciplínu (běh, cyklistika). Většina členů

se zaměřuje na účast v krajských pohárech. V Ústeckém kraji je populární kromě STTP také „Král středohoří“, který je souborem běhů, cyklistických závodů a závodů silničního a terénního triatlonu.

Za celou svoji historii členové Glassman TT posbírali na republikových šampionátech v triatlonových a duatlonových disciplínách 17 medailových umístění. V soutěži týmů je největším úspěchem 1. Místo na MČR v dlouhém triatlonu ve Slavkově u Brna v roce 1997, kdy družstvo zastupovali Pavel Nový, Miroslav Veselý a Petr Kulhavý. V kategorii jednotlivců dosáhl největšího úspěchu Pavel Nový, který se v roce 1999 kvalifikoval na Mistrovství světa v dlouhém triatlonu na Havaji. Na Havaji startoval a cílem proběhl na 328. místě z 1412 účastníků, kteří dokončili. Dva další zástupci Glassman TT se v letošním roce pokusí jít v jeho stopách a na tento úspěch navázat.

Díky sponzorům Glassman TT dostávají jeho členové pravidelně na konci daného roku zaplacené startovné ze závodů, kterých se zúčastnili. Každoročně na startovním klub vydá okolo 15 000 Kč. V klubu se neplatí žádné členské příspěvky. Od počátku existence se Glassman TT prezentuje v oddílovém oblečení. Poslední novou sadu zajistil klub v roce 2010. Podle finanční situace je oblečení z části zaplacené klubem a část doplácí členové nebo je celá částka hrazená klubem. V letech 2001 až 2007 se pravidelně uskutečňovala jarní tréninková soustředění v Chorvatsku, na která klub podle finanční situace také přispíval. V poslední době se z důvodu nezájmu a časové zaneprázdněnosti členů klubu tyto tréninkové kempy již nekonají.

3.5 Propagace a sponzoři

Hlavním sponzorem klubu je společnost Speglass s. r. o. Tato společnost byla založena roku 1994 a specializuje se na výrobu ohýbaných skel, aplikovaných ve stavebnictví a interiérech. Její sídlo se nachází nedaleko Teplic, v obci Hudcov (Speglass s. r. o., Ohýbané sklo, 2013).

Ve firmě Speglass s. r. o. působí členové klubu Glassman TT Filip a Jiří Zouharovi, díky nimž tato společnost klub sponzoruje. Speglass s. r. o. klubu finančně přispívá ve formě sponzorských darů. Protislužbu pro firmu znamená uvedení loga na triatlonových dresech sportovců Glassman TT a na propozicích a pamětních tričkách ze závodů, pořádaných klubem. Logo firmy je spolu s odkazem na její webové stránky umístěno také na webových stránkách klubu. Další sponzoři podporují zejména sportovní akce pořádané Glassman TT. Sponzoři Trias short triatlonu a Glassman triatlonu přispívají finančně i materiálově. Za tuto službu je sponzorům nabízeno umístění značky na pamětní trička závodu a umístění reklamního banneru do cílového prostoru.

Glassman TT využívá ke komunikaci s veřejností své webové stránky www.glassman.cz a články v tisku. Na webových stránkách jsou k nalezení informace o událostech pořádaných klubem, seznam členů klubu, kontaktní informace Glassman TT a krátké představení hlavního sponzora klubu. Před pořádanými akcemi klub posílá články s informacemi o daném závodu do Teplického deníku. Stejně tak se po uskutečnění akce objevují v Teplickém deníku články o jejím průběhu. Tyto články spolu s dalšími, které o „Glassmanech“ nepravidelně vychází v tisku, jsou přidávány na webové stránky klubu. Na stránky jsou také čas od času přidány výsledky členů klubu ze sportovních akcí. Závod Trias short triatlon používá ke komunikaci s veřejností také stránky na sociální síti facebook.

Na sportovních soutěžích se členové Glassman TT od svého počátku prezentují v oddílovém oblečení. Na triatlonových dresech se objevuje název klubu, logo klubu (viz. Obrázek 6) a značka hlavního sponzora. Logo klubu je také součástí pamětních triček ze závodů pořádaných Glassman TT.

Obrázek 6. Logo klubu.

Zdroj: vlastní

Shrnutí vnitřního prostředí klubu

Glassman TT Teplice disponuje poměrně úzkou členskou základnou, bez zastoupení v mládežnických kategoriích. Klub je však i přesto ve sportovní činnosti úspěšný, což dokazují dosažené výsledky členů Glassman TT. V oblasti organizace triatlonových závodů má klub dlouholeté zkušenosti a jeho pořádané akce patří na Teplicku k velmi populárním. Na členy Glassman TT Teplice nejsou kladeny téměř žádné finanční nároky. To je zajištěno díky hlavnímu sponzoru, firmě Speglass s. r. o. Komunikace s veřejností probíhá zejména přes webové stránky a články v tisku. K lepší propagaci klubu pomáhá také oddílové oblečení.

4 Analýza vnějšího prostředí klubu

V Teplicích a jejich blízkosti působí dohromady 3 triatlonové kluby. Kromě Glassman triatlon team Teplice jimi jsou také Tri Star Kučera se sídlem rovněž v Teplicích a Krušnoman triatlon team z Litvínova. Tyto tři kluby mezi sebou udržují bezproblémové vztahy. Glassman TT Teplice společně s Krušnoman TT Litvínov jsou od roku 2006 dvěma stálými pořadateli STTP.

Klub Tri Star Kučera se v čele s Otakarem Kučerou specializoval na pořádání mistrovských soutěží v dlouhém triatlonu. Posledním závodem, který tento klub doposud organizoval, bylo MČR ve středním triatlonu v roce 2011. Glassman TT byl spolupořadatelem této triatlonové akce. Tri Star Kučera disponuje členskou základnou okolo 10 sportovců. V roce 2007 z Glassman TT odešli 2 členové právě do klubu Tri Star Kučera, s vidinou lepších podmínek.

Krušnoman TT Litvínov je stále se rozvíjícím klubem s širokou členskou základnou. Tento klub se jako jediný ze zmiňované trojice dlouhodobě zaměřuje na práci s mládeží. Dohromady je v Krušnoman TT Litvínov okolo 35 registrovaných členů. Mimo sportovní činnost je tento klub také úspěšným pořadatelem sportovních akcí. Každoročně organizuje prestižní „Krušnoman duatlon“, který je nejtěžším duatlonovým závodem v ČR. Druhou akcí, kterou tým okolo ředitele klubu Tomáše Langhammera organizuje, je závod v terénním triatlonu. Oba závody jsou součástí pohárových sérií spadajících pod ČTA.

V Teplicích působí několik sportovních klubů, které mají svou sportovní činnost k triatlonu blízko. Jedná se především o TJ Lokomotiva Teplice a KL Sport Teplice. TJ Lokomotiva Teplice sdružuje několik sportovních oddílů, například atletický oddíl nebo oddíl běžeckého lyžování. KL Sport Teplice je plavecký klub. Někteří členové těchto sportovních organizací se po skončení závodní činnosti v daném sportu začali věnovat triatlonu. Glassman TT Teplice se tím tak otevírají určité příležitosti jako zvětšení startovního pole na Trias short triatlonu a Glassman triatlonu nebo možnost rozšíření členské základny o nové perspektivní členy.

Shrnutí vnějšího prostředí klubu

Glassman TT Teplice udržuje přátelské vztahy s Krušnoman TT Litvínov, díky nimž probíhá spolupráce při organizaci STTP. Krušnoman TT Litvínov je progresivní klub zaměřený na rozvíjení triatlonové mládeže a na pořádání závodů patřících pod ČTA. Tri Star Kučera se specializoval na organizaci mistrovských závodů v dlouhém triatlonu, po roce 2011 tuto činnost prozatím pozastavil. Ve městě Teplice pro Glassman TT skýtají určité možnosti spolupráce další sportovní organizace jako je TJ Lokomotiva Teplice nebo KL Sport Teplice.

5 Analýza finanční situace klubu

Finanční analýza byla zpracována na základě údajů poskytnutých od Jarmily Malinové, hospodářky Glassman TT Teplice. Byly použity výkazy o nákladech a výnosech a výkazy o majetku z období let 2003 až 2012. Jako přílohu uvádím tyto údaje zpracované do přehledné tabulky. Pro ukázkou financování roků 2007 a 2011 byly použity peněžní deníky klubu z těchto let.

V tabulkách, uvedených na dalších stránkách, uvádím pro názorný příklad financování Glassman TT v letech 2007 a 2011. Tabulky byly zpracované pomocí peněžních deníků Glassman TT. V uvedených tabulkách se neobjevují údaje o financování Glassman triatlonu. Tento závod má vlastní účetní záznamy a do účetnictví klubu se nezahrnuje.

Z tabulky 1 vyplývá, že největší finanční částku klubu v roce 2007 poskytl jeho hlavní sponzor Speglass s. r. o., dále firmy Laurich s. r. o. a Imprá s. r. o. Dalšími příjmy klubu bylo startovné z Trias short triatlonu a příspěvek ČSTV. Glassman TT v tomto roce nejvíce finančně zatížilo soustředění v Chorvatsku, zajištění Trias short triatlonu a zaplacení startovného členům klubu. Další výdaje pro klub znamenaly odměny na celkové hodnocení STTP, zaplacení licenčních známek ČTA a poplatků za vedení bankovního účtu. Díky dobré finanční situaci

z roku 2006 si Glassman TT mohl dovolit zaplatit soustředění v Chorvatsku, jehož výdaje činily 22 000 Kč. Suma ostatních výdajů Glassman TT v roce 2007 se rovnala celkové sumě příjmů tohoto roku. Úbytek finančních prostředků byl zapříčiněn uhrazením klubového soustředění. V minulých letech si na tyto soustředění členové klubu dopláceli.

Tabulka 1. Financování Glassman TT v roce 2007.

VÝDAJE		PŘÍJMY	
Popis	částka (Kč)	Popis	částka (Kč)
Soustředění Chorvatsko	22 087	Speglass s. r. o.	24 000
Trias short triatlon – cestovné	887	Laurich s. r. o.	10 000
Poštovné	68	Impra s. r. o.	8 000
Severočeský TT pohár – odměny, výroba štítků	6 107	Startovné – Trias short triatlon	8 150
Pronájem plavecké haly	3 000	Příspěvek ČSTV	1 000
Materiál – Trias short triatlon	20 254	Úrok na účtu	17
Zaplacení startovného členům klubu	17 610		
Zaplacení známek ČTA	2 070		
Vedení účtu	1 224		
Celkem	73 307	Celkem	51 167
KONEČNÝ FINANČNÍ VÝSLEDEK ROKU 2007 = – 22 140			

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 2 ukazuje výdaje a příjmy klubu v roce 2011. Důležitými příjmy klubu byly sponzorské dary od firem Speglass s. r. o. a Laurich s. r. o. a částka ze startovného z Trias short triatlonu. U výdajů tvoří nejvyšší částku startovné členům klubu. Další výdaje znamenalo stejně jako v roce 2007 zajištění Trias short triatlonu, zaplacení licenčních známek ČTA a poplatků za vedení bankovního účtu. Celkové výdaje byly v porovnání s rokem 2007 menší z důvodu levnějšího zajištění Trias short triatlonu, nulových výdajů spojených

s klubovým soustředěním (soustředění se nekonalo) a neudělování finančních cen v celkovém hodnocení STTP. V roce 2011 zaznamenal klub pouze nepatrný úbytek peněžních prostředků.

Tabulka 2. Financování Glassman TT v roce 2011.

VÝDAJE		PŘÍJMY	
Popis	částka (Kč)	Popis	částka (Kč)
Trias short triatlon - cestovné	1 291	Speglass s. r. o.	32 000
Poštovné	78	Laurich s. r. o.	8 000
Pronájem plavecké haly	3 287	Startovné - Trias short triatlon	11 600
Materiál - Trias short triatlon	15 993	Úrok na účtu	17
Zaplacení startovného členům klubu	27 020		
Zaplacení známek ČTA	2 650		
Vedení účtu	1 692		
Celkem	52 011	Celkem	51 617
KONEČNÝ FINANČNÍ VÝSLEDEK ROKU 2011 = – 394			

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 3 uvádí hospodářské výsledky a s tím související výši majetku klubu na konci jednotlivých let. Majetek klubu Glassman TT je tvořen pouze krátkodobým finančním majetkem. Na konci roku 2002 výše majetku klubu dosahovala hodnoty 17 000 Kč. Ve většině roků byl majetek klubu používán na pokrytí stejných nákladů, které se týkaly Trias short triatlonu, vyplacení ročního startovného členům klubu, finančních cen STTP a dalších drobných nákladů souvisejících s fungováním klubu. Suma těchto nákladů je každoročně velmi podobná souhrnu sponzorských darů a tržeb za prodané vlastní služby (startovné Trias short triatlon). Proto nedochází k velkému kolísání majetku klubu. Během posledních 10 let byl největší zisk zaznamenán v roce 2006. Na konci tohoto roku činil majetek klubu 47 000 Kč. O rok později si tak klub mohl dovolit

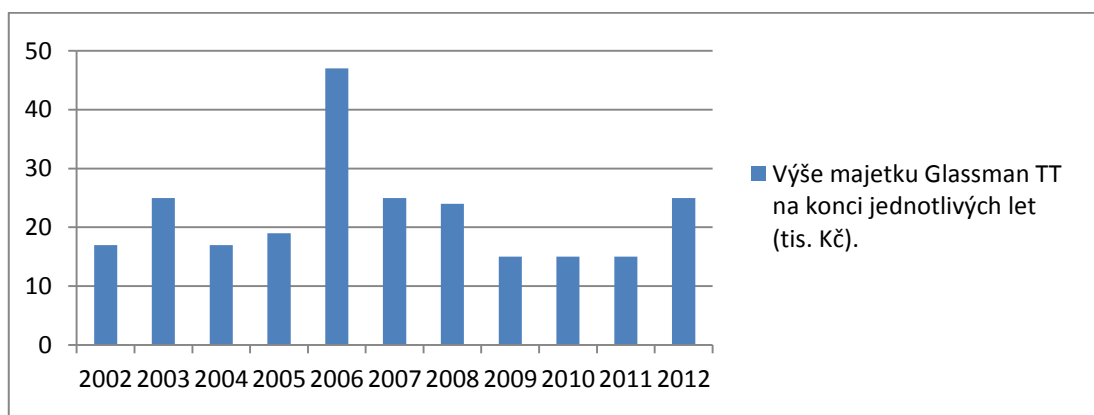
zaplatit soustředění v Chorvatsku, čímž byla způsobena ztráta 22 000 Kč a majetek klubu se snížil na stále však pro klub uspokojivých 25 000 Kč. V roce 2010 Glassman TT pořídil nové oddílové oblečení v hodnotě přes 45 000 Kč. Polovina z této částky byla zaplacená členy klubu. Díky tomu, ve spojitosti s větší finanční podporou ze strany Speglass s. r. o., nebyl rok 2010 pro klub ztrátový. V roce 2012 dosáhl klub zisku 10 000 Kč, což bylo zapříčiněno změnou místa konání Trias short triatlonu a jeho levnějším zajištěním, uhrazením licenčních známek ČTA samotnými členy klubu a menšími výdaji vynaloženými na roční startovné členům klubu. Závodníci klubu se totiž v roce 2012 neúčastnili soutěží Českého poháru v dlouhém triatlonu, které patří výši startovného v ČR k nejdražším. V předešlých letech znamenaly značnou část startovného členů Glassman TT právě tyto závody.

Tabulka 3. Hospodaření Glassman TT v jednotlivých letech.

Rok	Hospodářský výsledek daného roku (tis. Kč)	Majetek na konci roku (tis. Kč)
2003	8	25
2004	-8	17
2005	2	19
2006	28	47
2007	-22	25
2008	-1	24
2009	-9	15
2010	0	15
2011	0	15
2012	10	25

Zdroj: vlastní zpracování

Údaje z tabulky 3 jsem použil k vytvoření grafu, který názorně ukazuje finanční situaci Glassman TT v posledních 10 letech.

Obrázek 7. Finanční majetek Glassman TT na konci let 2002 až 2012.

Zdroj: vlastní zpracování

Shrnutí finanční situace klubu

Cílem bylo stanovit analýzu finanční situace klubu v letech 2003 až 2012. Z tabulky a grafu je vidět, že finanční situace klubu je poměrně stabilní. Klub hospodaří takovým způsobem, aby nevykazoval několik let po sobě výraznější ztrátu a byl zachován finanční majetek alespoň kolem 20 000 Kč, který by i v případě nižších sponzorských darů v dalším roce umožnil klubu vykonávat své stálé činnosti.

6 SWOT analýza

Poznatky získané z analýzy vnitřního a vnějšího prostředí a analýzy finanční situace klubu jsou shrnuty v následující SWOT analýze. SWOT analýza identifikuje silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby klubu.

Silné stránky:

- úspěšnost ve sportovní činnosti;
- organizace triatlonových závodů;
- finanční podpora pro členy klubu;
- stabilní finanční situace.

Slabé stránky:

- úzká členská základna bez mládeže;
- individuální přístup sportovců k tréninku;
- komunikace s veřejností;
- čerpání dotací.

Příležitosti:

- spolupráce se sportovními a školními organizacemi;
- kvalifikace 1 – 2 členů na MS v dlouhém triatlonu 2013;
- zvyšující se medializace triatlonu v ČR.

Hrozby:

- zvyšující se konkurence v pořádání triatlonových závodů v Ústeckém kraji;
- jediný stálý sponzor klubu.

Shrnutí SWOT analýzy

Glassman TT Teplice během své šestnáctileté historie získal řadu úspěchů ve sportovní činnosti. Klub každoročně pořádá kvalitně zajištěné sportovní akce. Jeho členové se díky stabilní ekonomické situaci klubu mohou spolehnout na finanční podporu své sportovní činnosti. Glassman TT však disponuje poměrně úzkou členskou základnou bez zastoupení v mládežnických kategoriích. Webové stránky klubu jsou nepravidelně aktualizované a postrádají informace o svých členech a historii Glassman TT. Klub nepodává městu Teplice žádost o dotace na pořádané sportovní akce, i když tuto možnost má. Jako prvky podpory zájmu o triatlon v Teplicích a zlepšení vztahů Glassman TT s veřejností, by mohla působit spolupráce se školními a sportovními organizacemi na Teplicku a kvalifikace 1 – 2 členů na MS v dlouhém triatlonu 2013. V oblasti organizace triatlonových závodů hrozí Glassman TT zvyšující se konkurence (počet pořádaných triatlonů, kolize v daném termínu), což může mít za následek menší účast na Trias short triatlonu a Glassman triatlonu. Hrozbu pro Glassman TT by mohla znamenat eventuální špatná ekonomická situace jediného stálého sponzora, společnosti Speglass s. r. o.

7 Vymezení předností a rezerv klubu

Glassman TT Teplice je ve svých provozovaných činnostech úspěšný, což dokazují výsledky a spokojenost členů klubu, stabilně vysoká účast na pořádaných závodech a jejich spokojení účastníci. Chod klubu je zajištěn bez větších problémů, klub vykazuje stabilní ekonomickou situaci.

Největší předností klubu je kolektiv, který se v této sportovní organizaci vytvořil. Jádrem klubu tvoří stále ti samí členové, kteří stáli u jeho zrodu před 16 lety. Na sportovní činnosti se od počátku klubu v roce 1997 do letošního roku nejaktivněji podílejí členové Dušan Zelenák, Dušan Olah, Filip Zouhar, Miroslav Veselý a Pavel Nový, ten však v roce 2008 změnil klubovou příslušnost. Pořadatelské činnosti a získávání finančních prostředků vykonávají zejména Josef Malina, Jarmila Malinová, Filip Zouhar a Jiří Zouhar, díky nimž je zajištěno fungování klubu a realizace sportovních událostí. Výhodou Glassman TT oproti některým jiným triatlonovým klubům je, že ekonomická situace klubu umožňuje každoročně poskytovat finanční podporu svým členům na jejich vykonávanou sportovní činnost. Další předností klubu je pořadatelský tým, který připravuje a stará se o hladký průběh Trias short triatlonu a Glassman triatlonu. Na těchto sportovních akcích panuje vždy bezproblémová a přátelská atmosféra.

Rezervy Glassman TT autor vidí hlavně v komunikaci s veřejností. Webové stránky jsou aktualizované nepravidelně, chybí na nich informace o členech klubu, historii klubu a nejsou na nich k nalezení ani výsledky z pořádaných akcí. Do tisku Glassman TT posílá články pouze o pořádaných závodech. Sportovní činnost klubu je v posledních letech publikována minimálně. Ve sportovní činnosti má klub rezervy zejména v oblasti mládeže, ve které na soutěžích není zastoupen.

8 Návrh praktických doporučení ke zlepšení Glassman TT

V oblasti propagace triatlonových závodů autor doporučuje kontaktovat webové servery, které se zaměřují na triatlon a pomocí nich publikovat informační články. Ke zvýšení propagace Trias short triatlonu a Glassman triatlonu by dále autor doporučil navázat spolupráci s různými zařízeními v Teplicích, které se věnují sportu, a s jejich pomocí šířit plakáty a informační letáky o dané sportovní události. Pro lepší komunikaci klubu s veřejností by bylo vhodné průběžně aktualizovat webové stránky a obnovit spolupráci s Teplickým deníkem, za účelem pravidelnějšího publikování článků o sportovní činnosti členů klubu. Alespoň na jedné ze dvou sportovních akcí, pořádaných Glassman TT, autor doporučuje připravit závod pro děti a mládež. Jako pořadatel triatlonu, na kterém se uskuteční závod dětí, by klub měl možnost zažádat a získat dotaci od ČTA i od města Teplice. Dětský triatlon by také mohl pomoci k získání mladých členů, kteří klubu doposud schází. Díky členům v kategoriích mládeže by došlo k rozvíjení sportovní činnosti klubu a byla by zajištěna jeho sportovní činnost i v budoucích letech. V souvislosti s novými členy klubu by autor doporučil začít organizovat pravidelné společné tréninky.

9 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo provést, s využitím analýzy prostředí, finanční analýzy a SWOT analýzy, marketingovou analýzu triatlonového oddílu Glassman Teplice, následně provést celkové vyhodnocení oddílu a vypracovat návrh praktických doporučení k jeho zlepšení.

Práce obsahuje několik částí, ve kterých se postupně zabývá teorií triatlonu, managementu a marketingu ve sportu a následně se věnuje celkové analýze Glassman TT Teplice.

Pro analýzu vnitřního prostředí byl charakterizován způsob založení klubu, členská základna, činnosti, kterým se Glassman TT věnuje, nástroje komunikace klubu s veřejností a sponzoring klubu. V analýze vnějšího prostředí byly popsány vztahy Glassman TT Teplice s okolními triatlonovými kluby. Finanční analýza byla vypracována pomocí výkazů o majetku, výkazů zisků a ztrát a pomocí peněžních deníků Glassman TT Teplice. Výsledky předešlých analýz byly následně shrnuty ve SWOT analýze, která se stala základem pro provedení celkového vyhodnocení klubu a návrh praktických doporučení k jeho zlepšení. Hlavní cíl bakalářské práce byl s pomocí dílčích úkolů úspěšně splněn.

Bakalářská práce přináší celkový pohled na nevelký triatlonový klub se sídlem na severu České republiky, v místě, na kterém se triatlonové soutěže uskutečňují již 30 let. Pro Glassman TT Teplice mohou být obsažené shrnující poznatky a doporučení v budoucnosti využitelné.

10 Seznam literatury

Čáslavová, E., 2000. Management sportu, 1. vyd.

Praha: East West Publishing Company. ISBN 80-7219-010-5.

Čáslavová, E., 2009. Management a marketing sportu, 1. vyd.

Praha: Olympia. ISBN 978-80-7376-150-9.

Doleček, M., 2012. Obchodní společnosti – založení a vznik [online].

26. 1. 2012 [cit. 23. 3. 2013].

Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/obchodni-spolecnosti-zalozeni-vznik-opu-4645.html#b3>

Dovalil, J., 2005. Výkon a trénink ve sportu, 2. vyd. Praha: Olympia.

ISBN 80-7033-928-4.

Ehrler, W. a kol., 1990. Triatlon, 1. vyd. Praha: Olympia. ISBN 80-7033-007-4.

Formánek, J., Horčic, J., 2003. Triatlon 1. vyd. Praha: Olympia.

ISBN 80-7033-567-X.

IRONMAN: EVENTS [online]. [cit. 21. 3. 2013].

Dostupné z: <http://www.ironman.com/events/triathlon-races.aspx?d=IRONMAN#axzz2NE2fKAAa>

Martinec, J., 2012. Přednášky z předmětu „Sportovní management 2“ na Technické univerzitě v Liberci.

MŠMT: Koncepce státní podpory a sportu v České Republice [online].

23. 3. 2011 [cit. 22. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/15050>

Novotný, K., Mejstříková, A., 2010. Založení občanského sdružení [online]. 31. 5. 2010 [cit. 23. 3. 2013].

Dostupné z: <http://www.obcan.ecn.cz/index.shtml?w=u&x=132554>

SK OMT: Historie Havajské legendy – 1. část [online]. [cit. 21. 3. 2013].

Dostupné z: <http://www.skomt.cz/novinky/aktuality/historie-havajske-legendy---1-cast.html>

Speglass s. r. o., Ohýbané sklo [online]. [cit. 7. 4. 2013].

Dostupné z: <http://www.speglass.cz/>

Strnad, P., Dědková, J., 2009. Strategický marketing, 3. vyd.

Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 978-80-7372-450-4.

Topinka, J., Stanjura, J., 2001. Občanská sdružení ve sportu, právní, účetní a daňové problémy, 1. vyd. Praha: Olympia. ISBN 80-7033-223-9.

TRIATLET: Ironman World Championship – jak to všechno začalo? [online]. [cit. 21. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.triatlet.cz/3347-ironman-world-championship-jak-to-vsechno-zacalo.html>

TRI STAR KUČERA: Historie [online]. [cit. 21. 3. 2013].

Dostupné z: <http://www.tristarkucera.com/historie>

11 Seznam příloh

Příloha 1. Zpracované výkazy o majetku, ziscích a ztrátách z let 2003 až 2006.

Příloha 2. Zpracované výkazy o majetku, ziscích a ztrátách z let 2007 až 2010.

Příloha 3. Zpracované výkazy o majetku, ziscích a ztrátách z let 2011 a 2012.

Příloha 1. Zpracované výkazy o majetku, ziscích a ztrátách z let 2003 až 2006.

	Výkaz zisků a ztrát					
	Popis	č. ř.	2003	2004	2005	2006
			Částka	Částka	Částka	Částka
NÁKLADY	Spotřebované nákupy	1	18	15	58	32
	Služby	2	53	26	20	7
	z toho: nájmy TVZ	3	1	1	2	2
	Osobní náklady	4				
	Daně a poplatky	5				
	Ostatní náklady	6	3			
	Odpisy	7				
	Prodaný majetek, tvorba rezerv	8				
	Poskytnuté příspěvky	9		1		
	Daň z příjmu	10				
	NÁKLADY CELKEM (ř. 1 až 10 bez ř. 3)	11	74	42	78	39
VÝNOSY	Tržby za prodané vl. výrobky, zboží a služby	12	6	5	8	8
	Změny stavu vnitroorg. zásob + aktivace	13				
	Ostatní výnosy	14				
	Tržby z prodeje majetku	15				
	Příspěvky z vlastních zdrojů ČSTV	16	1	1	1	1
	Státní příspěvky rozdělované ČSTV	17				
	Příspěvky od fyzických a právnických osob	18	75	28	71	58
	Členské příspěvky	19				
	Provozní dotace od obce, kraje	20				
	Provozní dotace od státu	21				
	VÝNOSY CELKEM (ř. 12 až 21)	22	82	34	80	67
	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ (ř. 22 - ř. 11)	23	8	-8	2	28
	Rozvaha (balance) (v tis. Kč bez desetinných míst)					
	Popis	č. ř.	2003	2004	2005	2006
			k 31. 12. 2003	k 31. 12. 2004	k 31. 12. 2005	k 31. 12. 2006
MAJETEK	Dlouhodobý nehmotný majetek	24				
	Dlouhodobý hmotný majetek	25				
	Dlouhodobý finanční majetek	26				
	Oprávký k dlouhodobému majetku	27				
	Zásoby	28				
	Pohledávky	29				
	Krátkodobý finanční majetek	30	25	17	19	47
	z toho: pokladna a účty v bankách	31	25	17	19	47
	Jiná aktiva	32				
	MAJETEK CELKEM (ř. 24 až 32 bez ř. 31)	33	25	17	19	47
ZÁVAZKY	Rezervy	34				
	Dlouhodobé závazky	35				
	Krátkodobé závazky	36				
	Jiná pasiva	37				
	ZÁVAZKY CELKEM (ř. 34 až 37)	38	0	0	0	0
	ROZDÍL (ř. 38 - ř. 33)	39	25	17	19	47

Zdroj: Glassman TT Teplice

Příloha 2. Zpracované výkazy o majetku, ziscích a ztrátách z let 2007 až 2010.

	Výkaz zisků a ztrát					
	Popis	č. ř.	2007	2008	2009	2010
			Částka	Částka	Částka	Částka
NÁKLADY	Spotřebované nákupy	1	20	39	24	95
	Služby	2	51	22	8	3
	z toho: nájem TVZ	3	3	3	4	3
	Osobní náklady	4				
	Daně a poplatky	5				
	Ostatní náklady	6			7	4
	Odpisy	7				
	Prodaný majetek, tvorba rezerv	8				
	Poskytnuté příspěvky	9	2	2	3	3
	Daň z příjmu	10				
	NÁKLADY CELKEM (ř. 1 až 10 bez ř. 3)	11	73	63	42	105
VÝNOSY	Tržby za prodané vl. výrobky, zboží a služby	12	8	10	10	35
	Změny stavu vnitroorg. zásob + aktivace	13				
	Ostatní výnosy	14				
	Tržby z prodeje majetku	15				
	Příspěvky z vlastních zdrojů ČSTV	16	1	1		
	Státní příspěvky rozdělované ČSTV	17				
	Příspěvky od fyzických a právnických osob	18	42	51	23	70
	Členské příspěvky	19				
	Provozní dotace od obce, kraje	20				
	Provozní dotace od státu	21				
	VÝNOSY CELKEM (ř. 12 až 21)	22	51	62	33	105
	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ (ř. 22 - ř. 11)	23	-22	-1	-9	0
Rozvaha (balance) (v tis. Kč bez desetinných míst)						
	Popis	č. ř.	2007	2008	2009	2010
			k 31. 12. 2007	k 31. 12. 2008	k 31. 12. 2009	k 31. 12. 2010
MAJETEK	Dlouhodobý nehmotný majetek	24				
	Dlouhodobý hmotný majetek	25				
	Dlouhodobý finanční majetek	26				
	Oprávkový k dlouhodobému majetku	27				
	Zásoby	28				
	Pohledávky	29				
	Krátkodobý finanční majetek	30	25	24	15	15
	z toho: pokladna a účty v bankách	31	25	24	15	15
	Jiná aktiva	32				
	MAJETEK CELKEM (ř. 24 až 32 bez ř. 31)	33	25	24	15	15
ZÁVAZKY	Rezervy	34				
	Dlouhodobé závazky	35				
	Krátkodobé závazky	36				
	Jiná pasiva	37				
	ZÁVAZKY CELKEM (ř. 34 až 37)	38	0	0	0	0
	ROZDÍL (ř. 38 - ř. 33)	39	25	24	15	15

Zdroj: Glassman TT Teplice

Příloha 3. Zpracované výkazy o majetku, ziscích a ztrátách z let 2011 a 2012.

	Výkaz zisků a ztrát			
	Popis	č. ř.	2011	2012
			Částka	Částka
NÁKLADY	Spotřebované nákupy	1	46	28
	Služby	2	3	6
	z toho: nájmy TVZ	3	3	
	Osobní náklady	4		
	Daně a poplatky	5		
	Ostatní náklady	6		
	Odpisy	7		
	Prodaný majetek, tvorba rezerv	8		
	Poskytnuté příspěvky	9	3	
	Daň z příjmu	10		
	NÁKLADY CELKEM (ř. 1 až 10 bez ř. 3)	11	52	34
VÝNOSY	Tržby za prodané vl. výrobky, zboží a služby	12	12	13
	Změny stavu vnitroorg. zásob + aktivace	13		
	Ostatní výnosy	14		
	Tržby z prodeje majetku	15		
	Příspěvky z vlastních zdrojů ČSTV	16		
	Státní příspěvky rozdělované ČSTV	17		
	Příspěvky od fyzických a právnických osob	18	40	29
	Členské příspěvky	19		2
	Provozní dotace od obce, kraje	20		
	Provozní dotace od státu	21		
	VÝNOSY CELKEM (ř. 12 až 21)	22	52	44
	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ (ř. 22 - ř. 11)	23	0	10
Rozvaha (balance) (v tis. Kč bez desetinných míst)				
	Popis	č. ř.	2011	2012
			k 31. 12. 2011	k 31. 12. 2012
MAJETEK	Dlouhodobý nehmotný majetek	24		
	Dlouhodobý hmotný majetek	25		
	Dlouhodobý finanční majetek	26		
	Oprávký k dlouhodobému majetku	27		
	Zásoby	28		
	Pohledávky	29		
	Krátkodobý finanční majetek	30	15	25
	z toho: pokladna a účty v bankách	31	15	25
	Jiná aktiva	32		
	MAJETEK CELKEM (ř. 24 až 32 bez ř. 31)	33	15	25
ZÁVAZKY	Rezervy	34		
	Dlouhodobé závazky	35		
	Krátkodobé závazky	36		
	Jiná pasiva	37		
	ZÁVAZKY CELKEM (ř. 34 až 37)	38	0	0
	ROZDÍL (ř. 38 - ř. 33)	39	15	25

Zdroj: Glassman TT Teplice.